

Català: feta la llei feta la trampa

A la taula rodona sobre "Dret i llengua" els ponents denunciaren que, a l'estat espanyol, les lleis sovint s'interpreten en contra del seu mateix esperit a fi de restringir els drets dels catalanoparlants.

Els Debats dels Octubre han dedicat una sèrie de col·loquis al voltant del cinquantè aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans. Dins d'aquest cicle de xerrades va destacar la que es va celebrar sota el títol "Dret i llengua". Moderada per l'advocada i cap de l'assessoria legal d'Acció Cultural del País Valencià (ACPV), Mercè Teodoro, hi van participar Josep Maria Puig Salellas, ex-notari i membre de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), i el jurista Jaume Vernet, especialista en dret constitucional comparat. Els integrants de la taula rodona van començar analitzant l'actual situació jurídica del català. Per a Mercè Teodoro "la Constitució espanyola defineix un marc jurídic en el qual es deixa als estatuts d'autonomia la possibilitat de decidir quina és la llengua oficial al seu territori. La utilització exclusiva del terme *valencià* a l'Estatut d'Autonomia del País Valencià ha estat la causa de molts problemes perquè s'ha perpetuat un fals conflicte a nivell social, i l'han dut també al terreny jurídic". A més, per a Teodoro "la situació del català té un tractament jurídic fragmentat". Per demostrar-ho, l'advocada d'ACPV va enumerar tot un seguit de normes que homologuen la doble denominació per al català/valencià, com el decret 3.118 de 26 de novembre de 1976, que atorga l'autoritat lingüística sobre el català a l'IEC, l'ordre de 29 de novembre de 1995 del Ministeri d'Educació, que homologa els títols de Filologia Valenciana amb els de Filologia Catalana, diverses normes de les administracions autonòmiques tant de Catalunya com del País Valencià, els estatuts de la Universitat de València-Estudi General i de la Jaume I de Castelló, però sobretot la recent sentència del Tribunal Constitucional,

D'esquerra a dreta, Josep Maria Puig Salellas, Mercè Teodoro i Jaume Vernet. Els ponents del col·loqui sobre Dret i Llengua.

que avala la legalitat de la doble denominació valencià/català. Teodoro també va reflexionar sobre el paper de la nova Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL). "La creació de l'AVL -afirmà Teodoro- ignora la legislació vigent i s'apropia de competències de l'IEC. La seua creació s'emmarca dintre d'un pacte de desactivació dels blavers més escandalosos i dels sectors més fidels a la llengua." El segon ponent, Jaume Vernet, va repassar el marc jurídic de l'anomenada "cooficialitat" del castellà i del català a Catalunya i va aclarir que cada llengua és completament independent: "Existeix un règim de doble oficialitat, no de cooficialitat, perquè el català és un vehicle d'expressió de l'administració i dels ciutadans. Per tant no necessita de la cooficialitat de l'altra per ser vàlida." Vernet també va reflexionar sobre la posició jurídica dels drets lingüístics col·lectius: "Hi ha una sèrie de constitucions arreu del món que in-

clouen drets d'aquests tipus, sobretot referits a minories culturals i lingüístiques. És una evolució mundial".

Per la seua banda, Josep M. Puig Salellas, ex-notari i membre de l'IEC, va replicar Vernet: "L'únic dret que m'interessa és el de l'autodeterminació perquè els drets de les minories, als estats poderosos no els costa gens concedir-los-els. El que importa és que un poble tinga consciència perquè un dia pugua demanar els seus drets col·lectius. Es pot exercir el dret a l'autodeterminació sense que estiga reconeguda aquesta possibilitat a la seua Constitució."

Tots tres juristes van afirmar que "no té força jurídica i és una agressió als drets fonamentals de les persones" la moció aprovada recentment per les Corts Valencianes perquè es vigile als instituts d'ensenyament mitjà si s'utilitza el terme "País Valencià" o es defensa la unitat de la llengua.

Mario Reyes